

Handläggare
Martin Bretz
Telefon 08-508 27 527**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Redovisning av samråd och ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Ärvinge, del av Akalla 4:1 m.fl. i stadsdelen Kista

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av samrådet
2. Reviderat planförslag upprättas och ställs ut för granskning

Anette Scheibe Lorentzi

Stadsbyggnadsdirektör

Monika Joelsson

Avdelningschef

Louise Heimler

Enhetschef

SAMMANFATTNING

Det övergripande syftet med detaljplanen är att möjliggöra utbyggnaden av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad. Syftet med denna detaljplan är att möjliggöra en utbyggnad av etapp Ärvinge med dubbelspår, en breddning av Hanstavägen, två nya hållplatslägen samt två teknikbyggnader och en likriktarstation.

Planförslaget sändes ut på samråd 2021-03-16 – 2021-04-26. Under samrådstiden inkom 20 yttranden. Alla remissinstanser tillstyrkte planförslaget men framförde synpunkter i sak, framför allt vad gäller dagvattenhantering, översvämningsrisk och andra risker, markföroreningar, buller, utrymning och trafikala konsekvenser. De flesta sakägare och övriga boende framförde i huvudsak synpunkter om trafikpåverkan i drifts- och byggskedet, utformning av torg samt gång- och cykelvägar, placering av spårvägsbro och likriktarstation, dagvattenpåverkan, vibrationer och elektromagnetisk påverkan.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet. Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av samrådet och ger kontoret i uppdrag att ta fram ett granskningsförslag för detaljplanen.

StadsbyggnadskontoretFleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

UTLÅTANDE

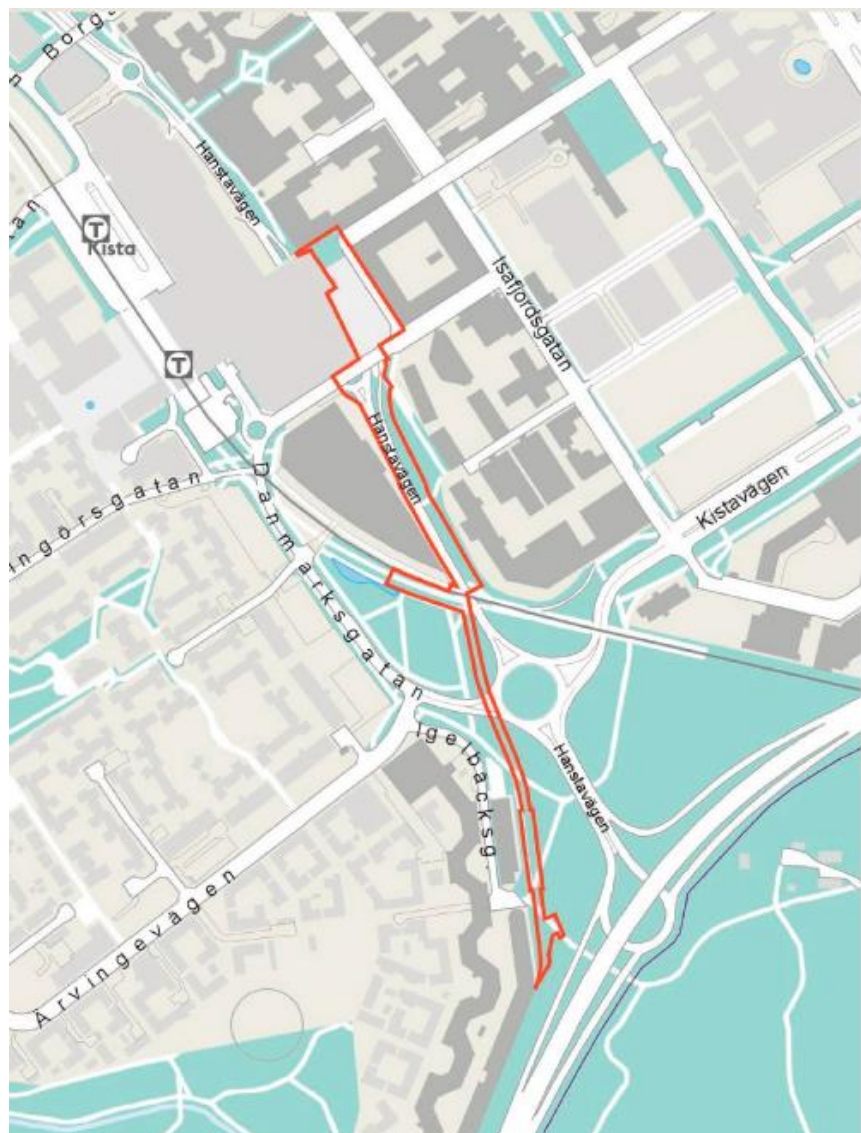
Syfte

Det övergripande syftet med detaljplanen är att möjliggöra utbyggnaden av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad. Syftet med denna detaljplan är att möjliggöra en utbyggnad av etapp Ärvinge med dubbelspår, en breddning av Hanstavägen, två nya hållplatslägen samt två teknikbyggnader och en likriktarstation.

Bakgrund

Plandata

Detaljplanens område är cirka 850 meter långt och sträcker sig strax norr om kommungränsen vid Sundbyberg i södra Ärvinge, upp till Kista centrum och Jan Stenbecks torg i norr. Planområdet omfattar del av fastigheterna Akalla 4:1, Katla 1, Kolding och Danmark 2.

Karta som visar planområdets avgränsning i röd färg.

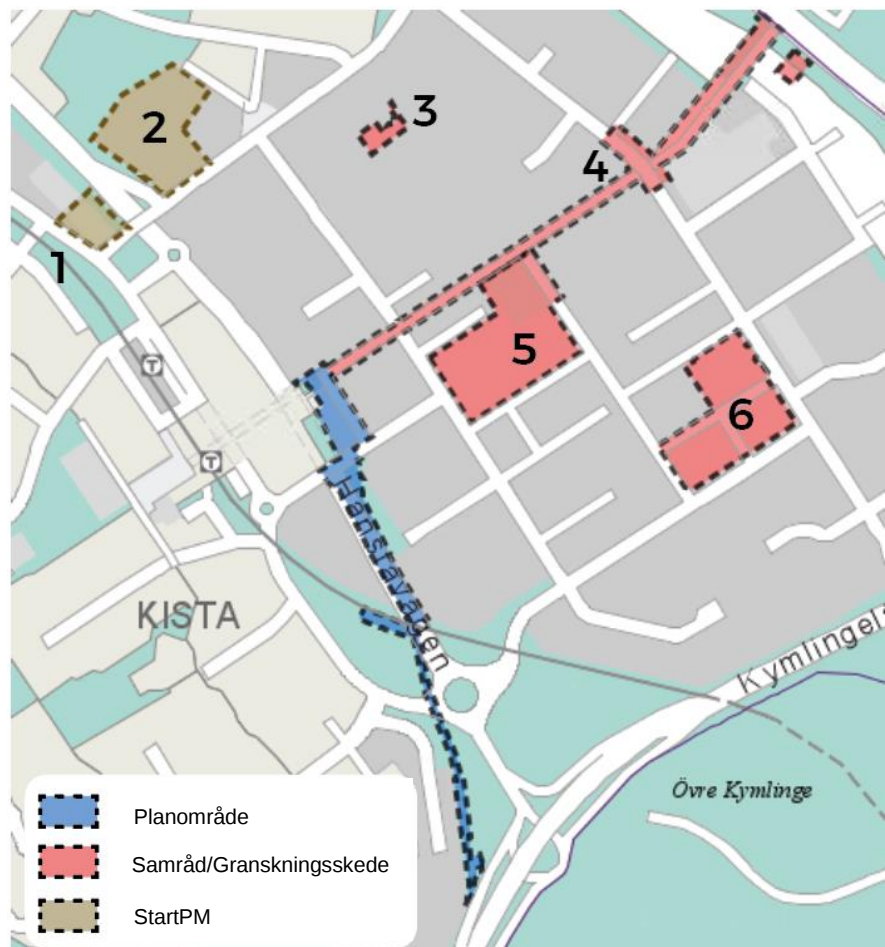
Gällande detaljplaner

Följande detaljplaner gäller inom planområdet:

Pl 7160, Pl 7517 Dp 8365, Dp 1997-165344, Dp 1998- 206154, Dp 1998-03608, Dp 2006-11915. Gällande detaljplaner anger i huvudsak trafikändamål, torg, parkering och arbetsplatser inom planområdet.

Pågående detaljplaner i området

I Kista pågår flertalet detaljplaneprojekt för bland annat nya bostäder, idrottshall, skola, förskola och verksamheter.

Karta över planområdet markerad i blå färg med pågående planförslag i närheten.

Följande detaljplaneprojekt pågår i närområdet:

1. Grenå 4 m.m, bostäder och verksamheter, dnr. 2019-15399
2. Reykjavik 1, bostäder, skola, hotell, dnr. 2019-03406
3. Hornafjord 3, bostäder, dnr. 2017-08970.
4. Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Kistagången, dnr. 2017-15790.
5. Hekla 1, kontor, förskola och bostäder, dnr. 2015-11509.
6. Isafjord 1 m.fl, bostäder, förskola och centrum, dnr. 2014-15713.

Markägoförhållanden

Planområdet berör i huvudsak mark som ägs av Stockholm stad, där delar av marken är upplåten med arrende eller tomträtt. Fastigheten Danmark 2 samt Katla 1 är i privat ägo.

Övergripande beslut och styrande dokument

Översiktsplan

I översiktsplanen ingår Tvärbanan Kistagrenen (Norra Ulvsunda-Kista-Helenelund) som beslutad spårväg. Planförslaget är i enlighet med översiktsplanens intentioner men däremot redovisas illustrativt en annan sträckning än vad planförslaget medger.

Tvärbaneförbindelsen knyter samman arbetsplatser i norr med bostadsområden i söder och ger resenärer möjlighet till spårbunden kollektivtrafik med byten till tunnelbana, pendeltåg och bussar.

Region Stockholm

Målen för Tvärbanans Kistagren utgår från AB Storstockholms Lokaltrafiks generella mål för Tvärbanan, och har kompletterats med ett antal delmål för att spegla de nationella och regionala målen inom transportområdet. De två huvudmålen är att Kistagrenen ska bidra till ett attraktivt kollektivtrafiksystem i Stockholmsregionen och en ekonomiskt effektiv trafik.

Utbyggnaden av Kistagrenen ska bidra till ett attraktivt kollektivtrafiksystem i Stockholmsregionen. Med det menas att kollektivtrafiken är tillgänglig, snabb, effektiv, stadsmässig, trygg och säker.

Riksintressen

Planområdet angränsar till E18/Kymplingelänken, som utgör en viktig koppling mellan E4 och E18, och är av riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §.

Planområdet ligger inom influensområde för Bromma flygplats.

Nuvarande förhållanden

Stadsbild

Stadsdelen Kista ligger på norra Järvafältet utmed tunnelbanans blå linje mot Akalla och är den sist utbyggda av Stockholms nordvästra förorter som växte fram under miljonprogramsåren. Stadsdelen planerades från början i två tydligt separata delar med bostadsbebyggelsen förlagd i väster och ett storskaligt arbetsplatsområde i öster med Kista centrum som sammanbindande länk. Bostadsområdena i Kistas norra delar ligger i mer kuperad

terräng, medan kvarteren söder om Kista torg har vuxit fram på tidigare jordbruksmark och präglas av en flack topografi.

Miljö

Planområdet är i södra delen ett grönområde medan den norra delen är befintlig stadsbebyggelse. Enstaka träd och planteringar finns på Jan Stenbecks torg.

Trafik och kollektivtrafik

Hanstavägen är den huvudgata som löper genom Kista från E18/Kymlingelänken i söder och ansluter till Akallalänken i norr som går utmed kommungränsen till Järfälla. Hanstavägen är delvis överbyggd av Kista galleria. I anslutning till Jan Stenbecks torgs södra delar löper Färögatan i öst-västlig riktning på viadukt över Hanstavägen. Kista centrum är en knutpunkt för kollektivtrafiken med tunnelbanans blå linje mellan Akalla och Kungsträdgården samt ett flertal stom- och linjebussar. I övrigt finns anslutning till bussar på Danmarksgatan inom promenadavstånd från planområdet.

Vattenfrågor

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för Igelbäcken men allt dagvatten avleds till tekniska system som mynnar ut i Edsviken.

Igelbäcken har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska uppnås för ytvattenförekomsten är god ekologisk status 2033 och god kemisk ytvattenstatus 2027.

Edsviken har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska uppnås för ytvattenförekomsten är god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus 2027.

Planförslaget

Planförslaget möjliggör en utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Ärvinge, med tillhörande teknikbyggnader och likriktarstation samt en breddning av Hanstavägen. Två hållplatser föreslås längs med sträckan, vid Jan Stenbecks torg samt Ärvinge bredvid befintliga garage på Igelbäcksgatan. Jan Stenbecks torg föreslås byggas om för att möjliggöra tvärbanans framkomlighet samt främja mer vistelse på torget.

Spårområdet går på egen banvall från tunnel under Kymlingelänken vid kommungränsen mot Sundbyberg och norrut fram till hållplats Ärvinge. Hållplatsen placeras strategiskt i närhet till befintligt verksamhets- och bostadsområde samt inom framtida

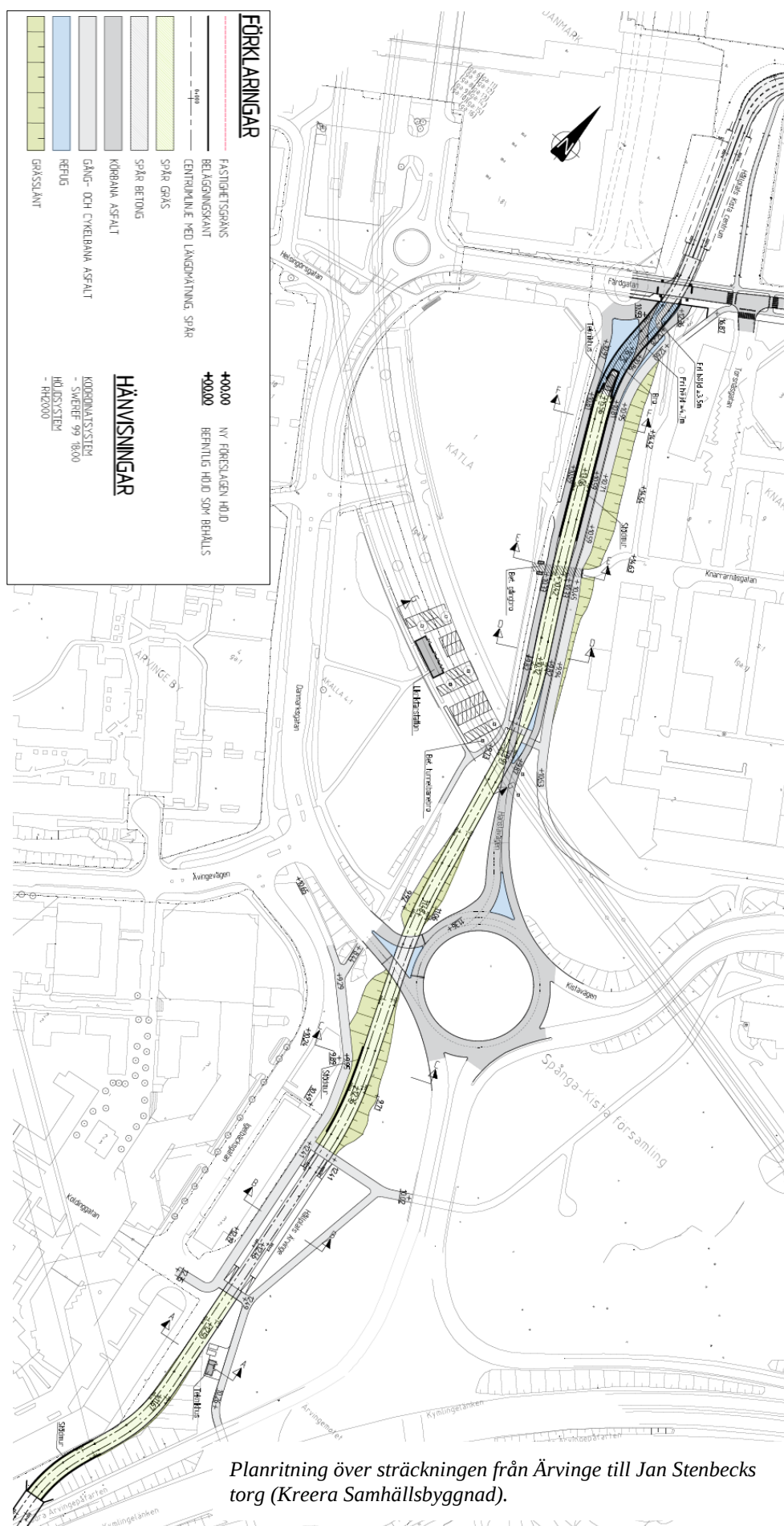
utvecklingsområde som sträcker sig från Igelbäcksgatan i väst och E4 i öst. Utvecklingsområdet är utpekat i översiktsplanen.

Visionsbild vid Ärvinge hållplats med Kista Front i bakgrunden (Treeline).

Visionsbild vid Ärvinge hållplats med Kista front och Kista Science Tower i bakgrunden (Treeline).

Efter hållplats Ärvinge fortsätter spåren norrut och korsar Danmarksgatan i plan för att sedan gå under tunnelbanans bro. Tvärbanan korsar Hanstavägens södergående körfält och går sedan i eget utrymme mellan vägbanorna på Hanstavägen. På Hanstavägens östra sida möjliggör planen för en ny gång- och cykelväg som kan ansluta till befintliga kopplingar vid infarten till garaget under Jan Stenbecks torg.

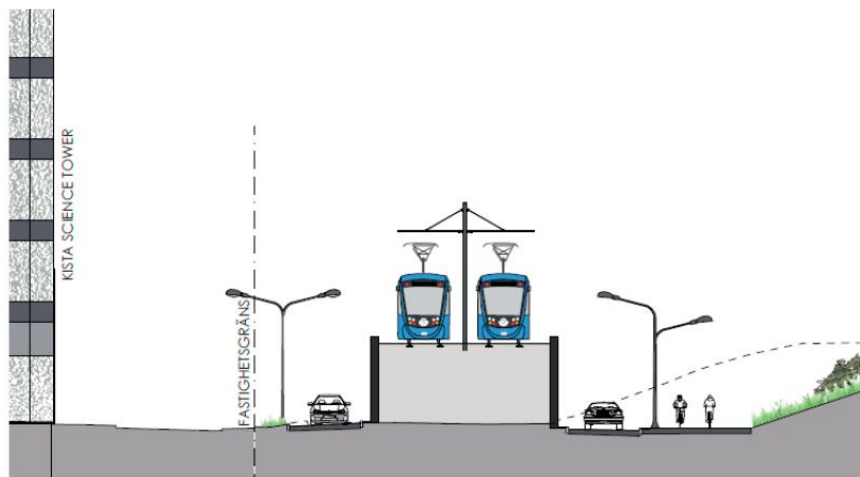

Visionsbild från cykelväg under tunnelbanebron, Kista Science Tower syns i bakgrunden (Treeline).

Vidare norrut på Hanstavägen går spårområdet under befintlig gångbro för att sedan gå upp på bro och korsa över Hanstavägens norrgående vägbana för att därefter ansluta till Färöгатans nivå och Jan Stenbecks torg.

Visionsbild från befintlig gång- och cykelbro med utblick mot Kista Galleria och Jan Stenbecks torg (Treeline).

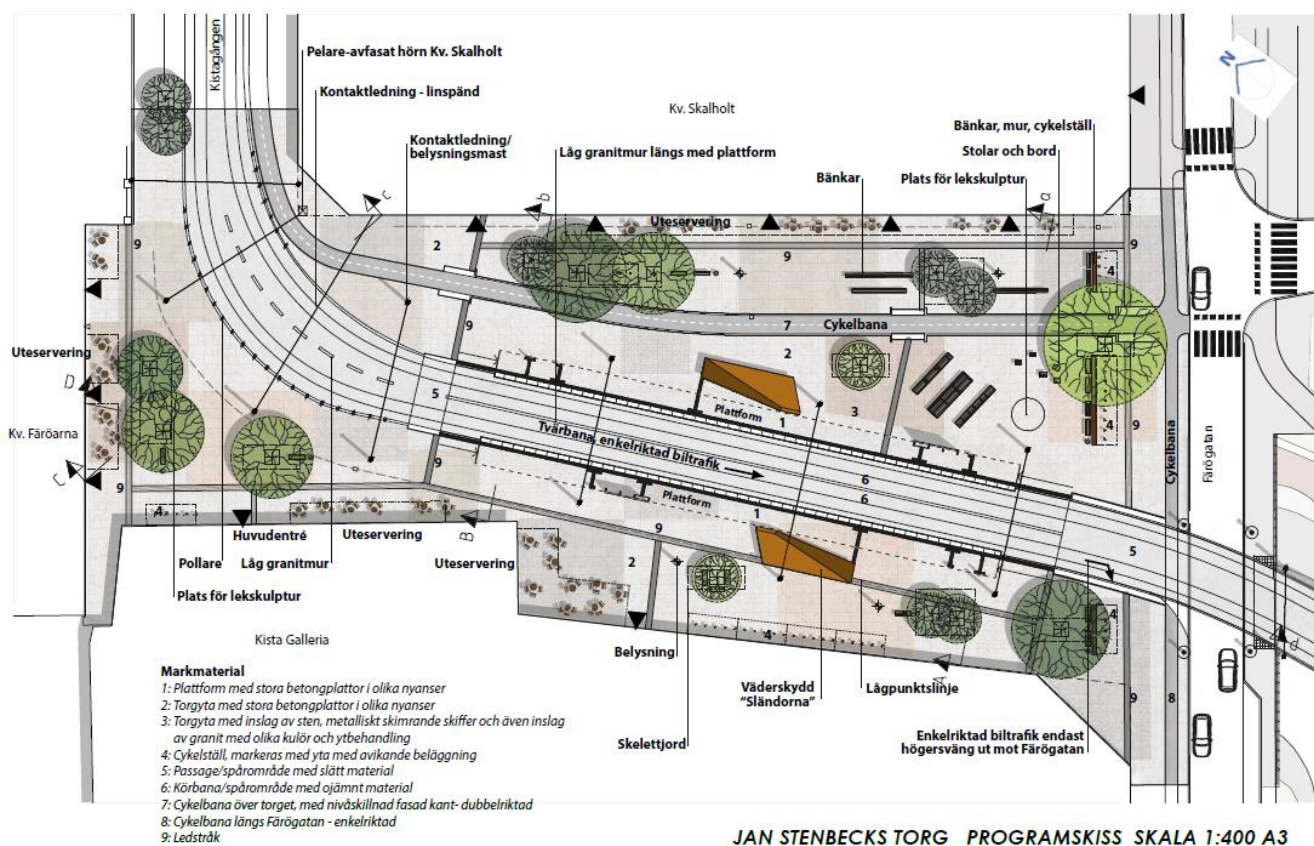
Sektion på Hanstavägen där spårvägen går upp på bro (Kreera Samhällsbyggnad).

Jan Stenbecks torg

På Jan Stenbecks torg placeras hållplats Kista centrum diagonalt för att möjliggöra en fortsättning på Kistagången till Helenelund i Sollentuna kommun. I södergående riktning delar spårområdet utrymme med allmän biltrafik. I norrgående riktning är endast spårtrafik tillåten. Befintlig cykelkoppling på Torsnäsgatan, mellan Kistagången och Färögatan, ges i planförslaget ett eget utrymme över torget.

Visionsbild på Jan Stenbecks torg med Kista Galleria i bakgrunden (Treeline).

Illustrationsplan över Jan Stenbecks torg (Sweco).

Planförslagets konsekvenser

En växande stad

Bostadsförsörjning

En väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik är en viktig funktion för en växande stad. Hållplatsläget i Ärvinge ger förutsättningar för kommande stadsutveckling i området och möjliggör bostäder och arbetsplatser i ett kollektivtrafiknära läge.

Näringsliv och kompetensförsörjning

Planförslaget innebär att en tvärförbindelse i Stockholms västra delar kan möjliggöras vilket banar väg för ökad rörelse mellan stadsdelar där det idag inte finns en gen kollektivtrafikkoppling. Tvärbanans Kistagren ökar möjligheterna för den enskilde individen vad gäller skol- och arbetsplatsval. Den har även en positiv påverkan på näringslivet då fler människor kan röra sig över ett större geografiskt område än tidigare.

Kulturmiljö i en växande stad

Planförslaget avser ta tillvara på de karaktärsdrag som pekats ut som värdebärande för området genom bland annat en väl gestaltad stadsmiljö av Hanstavägen och Jan Stenbecks torg.

En sammanhängande stad

En socialt sammanhållen stad

Tvärbanan möjliggör möten mellan människor inom olika geografiska områden som nu sammankopplas med en attraktiv kollektivtrafik.

Trygghet

Planförslaget bedöms öka tryggheten på torget då noga avvägningar och säkerhetshöjande åtgärder har vidtagits vid utformningen av torget, exempelvis genom en begränsning av biltrafik på torgytor och tydliga områden för respektive trafikslag. Kontoret bedömer att planförslaget kommer att höja upplevelsevärdena utmed Hanstavägen genom att möjliggöra för en ny gång- och cykelkoppling på den östra sidan. Inför granskning ska ett gestaltungsförslag tas fram för Hanstavägen i syfte att skapa ett tryggt gaturum som bjuder in till liv och rörelse.

Jämställdhet

Stadsbyggnadskontoret bedömer att planförslaget är positivt ur jämställdhetssynpunkt eftersom den fysiska miljön i planområdet kommer att upplevas tryggare när projektet har genomförts. Tvärbanan skapar även förutsättningar till nya resvägar och kollektivtrafikkopplingar som gör det lättare att resa kollektivt till olika målpunkter och mötesplatser.

Trafik och mobilitet

Stadens framkomlighetsstrategi har tillämpats i planförslaget. Förslaget innebär betydande förbättringar för gång- och cykeltrafiken i området då de kommer att få en högre standard. På Jan Stenbecks torg får de olika trafikslagen en tydlig separering med hjälp av olika typer av markbeläggning och höjdskillnader.

Kontoret bedömer att trafikkapaciteten i Hanstarondellen kommer att påverkas av planförslaget då tvärbanan kommer att passera över Danmarksgatan i nära anslutning till cirkulationsplatsen. En trafikanalys med bedömd trafikmängd år 2040 kommer att tas fram inför granskning för att säkerställa att de åtgärder som föreslås är tillräckliga för att inte påverka kapaciteten på vägnätet. Planförslaget möjliggör en ombyggnad av cirkulationsplatsen till en fyrvägs korsning i framtiden, vid en eventuell exploatering av området. En exploatering kräver en egen ny detaljplan.

God offentlig miljö

En utgångspunkt i planläggningen för Kistagrenen har varit att anpassa spåren till befintliga miljöer så att intrången blir så skonsamma som möjligt. Ytterligare en utgångspunkt har varit att spårvägen ska gestaltas så att den upplevs som ett naturligt inslag i

stadsbilden och utgör ett tillskott till stadsutvecklingen där den möjliggör att områden sammankopplas.

Planförslaget innebär att ytterligare ett kollektivtrafikslag inryms i Kista som redan trafikeras med tunnelbana, bussar samt även pendeltåg på andra sidan kommungränsen till Sollentuna. Detta kommer att påverka hur den offentliga miljön uppfattas, särskilt vid Jan Stenbecks torg där spårvägen planeras i befintlig stadsmiljö. Rampen i Hanstavägen kommer att påverka gaturummet varpå en god gestaltning är viktigt för att stärka Hanstavägen som ett urbant stråk samt öka trivseln i det offentliga rummet.

Då Tvärbanan Kistagrenen innebär ett ökat resande på tvären möjliggör det även att fler människor får närmare till kulturella aktiviteter och rekreativa miljöer som det tidigare funnits begränsad tillgänglighet till.

En klimatsmart och tålig stad

Grön och vattennära stad

Dagvatten kan omhändertas enligt stadens dagvattenstrategi. Inför granskning föreslås vidare utredning om lokalt omhändertagande med synlig dagvattenhantering vid Jan Stenbecks torg och Hanstavägen.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Tvärbanan ökar förutsättningarna för ett kollektivt resande och bidrar därmed med ett ytterligare hållbart alternativ att resa inom staden.

Planområdet innehåller flera platser där översvämningsrisk råder vid skyfall. T.ex. riskerar parkeringsytan, där likriktarstationen föreslås, att svämmas över vid skyfall. Byggnadstekniska åtgärder kan behövas för att säkerställa att likriktarstationen och dess utrustning inte påverkas negativt vid skyfall. Flera skyfallsytor planeras i syfte att hantera risken för översvämnning. Därutöver ska torg och gatumiljöer anpassas för att minska risken. Byggnation av spårvägen bedöms inte medföra att översvämningsrisken i området ökar.

Resultaten från bullerberäkningarna visar att ljudbidraget från tvärbanan uppfyller gällande riktvärde vid befintliga bostadsfasader utanför planområdet.

Trafikantsäkerheten bedöms som god och risken för påverkan på människor bedöms som liten.

Kistagrenens kontaktledningar utformas med möjlighet till räddningsfrånkoppling så att de kan göras spänningslösa vid olycka. Möjlighet för räddningstjänsten att kunna arbetsplatsjorda kontaktledningen finns utmed sträckan. Tvärbanans närhet till befintlig bebyggelse föranleder inga specifika åtgärder för att säkerställa räddningstjänstens insatsmöjligheter.

Planprocess

Process

Detaljplanarbetet bedrivs med normalt förförande, plan- och bygglagen (2010:900) enligt dess lydelse före 1 januari 2015. Nästa tillfälle som ärendet ska redovisas för stadsbyggnadsnämnden blir vid antagande.

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2021-03-16 - 2021-04-26. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Medborgarhuset i Husby och medborgarlokalen i Kista samt på stadsbyggnadskontorets hemsida. Annonser om samråd publicerades i lokaltidningen Mitt i Kista/Tensta/Rinkeby tisdag 16 mars 2021. Inget samrådsmöte hölls då stadsbyggnadskontoret tagit beslut om att inga möten ska hållas under rådande pandemi.

Samlade synpunkter

Under samrådet inkom 20 yttranden. Alla remissinstanser tillstyrkte planförslaget men framförde synpunkter i sak, framför allt vad gäller dagvattenhantering, översvämningsrisk och andra risker, markföroreningar, buller, utrymning, utformning av gång- och cykelvägar, trafikala konsekvenser, utformning av planbestämmelser samt störningar under byggtiden. De flesta sakägare och övriga boende framförde i huvudsak synpunkter om trafikpåverkan i drifts- och byggskedet, utformning av torg samt gång- och cykelvägar, placering av spårvägsbro och likriktarstation, dagvattenpåverkan, vibrationer och elektromagnetisk påverkan.

Länsstyrelsen har framfört att staden behöver arbeta vidare med att säkerställa nödvändiga åtgärder för dagvattenhantering samt översvämningsrisk. Synpunkter gällande eventuella markföroreningar i och med planområdets närhet till en tidigare drivmedelsstation framfördes också.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare:

- Översvämningsrisk
- Dagvattenhantering
- Markföroreningar
- Buller
- Olycksrisk och räddningstjänstens möjlighet till insatser
- Trafikanalys utifrån bedömd trafikmängd 2040
- Gestaltning och utformning av gator och torg
- Påverkan på garage under Jan Stenbecks torg
- Utformning av planbestämmelser
- Störningar under byggtiden
- Redaktionella justeringar

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2014-10-30 att ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete för utbyggnad av Tvärbana Norr Kistagrenen (snabbspårväg) inom stadsdelarna Ulvsunda industriområde, Riksby, Bällsta, Bromsten och Kista i enlighet med kontorets utlåtande.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behöver göras. Underlag till undersökningen om betydande miljöpåverkan har inhämtats från stadsmuseet, miljöförvaltningen och Storstockholms brandförsvär.

Tidplan

Preliminär tidplan för projektet är:

Granskning: december 2021
Antagande: april 2022

Planavtal

Planavtal har tecknats med SL, Region Stockholm, för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

**STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA
STÄLLNINGSTAGANDE**

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på en utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen enligt föreslagen sträckning, som är noga avvägd. En väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik är en viktig funktion för en växande stad. Hållplatslägena ger förutsättningar för kommande stadsutveckling i Kista och möjliggör bostäder och arbetsplatser i ett kollektivtrafiknära läge.

Planförslaget innebär att en tvärförbindelse i Stockholms västra delar kan möjliggöras vilket banar väg för ökad rörelse mellan stadsdelar där det idag inte finns en gen kollektivtrafikkoppling. Tvärbanan ökar möjligheterna för den enskilde individen vad gäller skol- och arbetsplatsval. Den har även en positiv påverkan på näringslivet då människor lättare kan röra sig över ett större geografiskt område än tidigare.

Gestaltningen av Jan Stenbecks torg och Hanstavägen är viktig i det fortsatta arbetet för att skapa goda förutsättningar för trygga och inbjudande stadsrum.

Stadsbyggnadskontoret anser att de synpunkter som inkommit under samrådet är hanterbara och kända sedan tidigare.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner redovisningen av plansamrådet och ger kontoret i uppdrag att ta fram ett granskningsförslag för detaljplanen.

SLUT